

gemeente

Zoetermeer

PANELONDERZOEK ARMOEDEBELEID

PANELONDERZOEK ARMOEDEBELEID

10 oktober 2014

In opdracht van: Annelie van Manen, afdeling WZI
Uitvoering onderzoek en rapportage: Josée Boormans, afdeling JaBo/Onderzoek en Statistiek

1

Resultaten onderzoek

1.1 aanleiding

De gemeente ondersteunt Zoetermeeders met financiële problemen.

In de eerste plaats met zogenaamde inkomensondersteunende voorzieningen zoals:

- kwijtschelding van gemeentelijke belastingen
- de ZoetermeerPas (een pas waarmee culturele, sportieve en educatieve activiteiten tegen korting of gratis worden aangeboden)
- een collectieve ziektekostenverzekering waaraan de gemeente bijdraagt in de premie
- bijzondere bijstand voor bepaalde noodzakelijke kosten die mensen niet zelf kunnen voldoen

In de tweede plaats is er voor mensen met problematische schulden een minnelijk schuldhulpverleningstraject en doet de gemeente aan preventie van schulden (zoals voorlichting en cursussen budgetteren).

Tot slot wil de gemeente er via allerlei beleidsterreinen voor zorgen dat Zoetermeeders duurzaam uit de armoede komen of blijven. Door bijvoorbeeld in te zetten op goed onderwijs en mensen te helpen naar werk.

De afdeling WZI wil graag weten hoe het armoedebeleid verder vorm gegeven moet worden.

Aan de afdeling JaBo/O&S is gevraagd een drietal vragen over armoede en armoedebeleid voor te leggen aan de inwoners van Zoetermeer.

1.2 respons

Omdat de resultaten van het onderzoek snel bekend moesten zijn en het aantal vragen beperkt was, is er voor gekozen de vragen voor te leggen aan het digitale panel van de gemeente Zoetermeer.

Ten tijde van het onderzoek bestond dit panel uit 1845 Zoetermeeders van 18 jaar en ouder. Van hen hebben er 797 (43,2%) een enquête ingevuld.

Het onderzoek vond plaats van 19 tot en met 28 september 2014.

Nadat het onderzoek was uitgezet bleek dat de respondenten bij de eerste vraag, een vraag met meer antwoordmogelijkheden (multiple respons), verplicht waren één van de voor gecodeerde antwoorden aan te vinken.

Voor een aantal respondenten was dit wellicht niet mogelijk. Er was helaas geen mogelijkheid om de vraag over te slaan of aan te geven dat men geen antwoord kon geven.

Uit het onderzoek blijkt dat 31% van de respondenten (246 respondenten) één antwoord hebben aangevinkt. Een aantal van hen omdat ze maar één antwoord konden geven maar een aantal zal verplicht een antwoord hebben ingevuld omdat verder te gaan met de vragenlijst.

Dit zal vooral van invloed zijn geweest op de eerste vraag. Voor de beantwoording van de daarop volgende vragen maakt het niet uit omdat in het onderzoek verder voldoende informatie wordt verstrekt aan alle respondenten om de vervolgvragen te kunnen beantwoorden.

Bij de presentatie van de resultaten is er wel rekening mee gehouden dat de eerste vraag wellicht niet goed kon worden ingevuld door de respondenten.

De resultaten van alle vragen worden daarom zowel voor de totale respons gepresenteerd (797 respondenten) als ook exclusief degenen die maar één antwoord aanvinkten bij de eerste vraag.

1.3 bekendheid van inkomensondersteunende voorzieningen

Een eerste vraag aan de respondenten was de bekendheid van de inkomensondersteunende maatregelen van de gemeente Zoetermeer.

Van alle respondenten zegt 31% op de hoogte te zijn van één van de genoemde regelingen, 26% van twee regelingen, 24% van drie regelingen en 19% is op de hoogte van alle vier de genoemde regelingen.

Uit de volgende tabel blijkt dat de ZoetermeerPas het meest bekend is (80% van alle panelleden) onder de respondenten en de collectieve ziektekostenverzekering het minst (31% van de panelleden).

Tabel 1. Bekendheid van inkomensondersteunende voorzieningen onder alle respondenten

- *men mocht meer antwoorden geven*

Inkomensondersteunende voorziening:	aantal keren genoemd	In % van het totaal aantal respondenten
- Kwijtschelding	390	48,9%
- De ZoetermeerPas	712	89,3%
- De collectieve ziektekostenverzekering	246	30,9%
- Bijzonder Bijstand	492	61,7%

aantal respondenten: 797

In de volgende tabel staan de resultaten nogmaals maar dan zonder de resultaten van de respondenten die maar één regeling hebben ingevuld.

Uit de tabel blijkt dat de ZoetermeerPas ook nu het meest genoemd wordt (96% van deze respondenten) en de collectieve ziektekostenverzekering het minst (42% van de respondenten).

Tabel 2. Bekendheid van inkomensondersteunende voorzieningen van de respondenten die meer dan één regeling kennen

- *men mocht meer antwoorden geven*

Inkomensondersteunende voorziening:	aantal keren genoemd	In % van het totaal aantal respondenten
- Kwijtschelding	375	68,1%
- De ZoetermeerPas	529	96,0%
- De collectieve ziektekostenverzekering	230	41,7%
- Bijzonder Bijstand	460	83,5%

aantal respondenten: 551

1.4 keuze van de gemeente bij armoedebestrijding

Meer dan driekwart van alle respondenten vindt dat de gemeente zich, als zij mogen kiezen, bij de armoedebestrijding moet richten op integraal beleid (zoals werk en scholing). In totaal vindt 18% dat de gemeente zich moet richten op inkomensondersteuning.

Tabel 3. Gewenste keuze van alle respondenten in de armoedebestrijding

	aantal keren genoemd	in % van het totaal
Keuze van de respondenten:		
Inkomensondersteuning	142	17,8%
Integraal beleid (zoals werk en scholing)	618	77,5%
Geen mening	37	4,6%
totaal	797	100,0%

In de volgende tabel staat de antwoorden uit tabel 3 nogmaals maar dan zonder die van de respondenten die maar één regeling kennen.

Ook zonder deze groep respondenten is het resultaat vrijwel gelijk aan dat van alle respondenten.

Tabel 4. Gewenste keuze van de respondenten, die meer dan één regeling kennen, in de armoedebestrijding

	aantal keren genoemd	in % van het totaal
Keuze van de respondenten:		
Inkomensondersteuning	104	18,9%
Integraal beleid (zoals werk en scholing)	428	77,7%
Geen mening	19	3,4%
totaal	551	100,0%

1.5 schulden of niet kunnen rondkomen

Als laatste is aan de respondenten gevraagd of ze zelf wel eens te maken hebben gehad met financiële problemen (problematische schulden) of aan het niet of heel moeilijk kunnen rondkomen of dat men ze nu misschien financiële problemen hebben.

Uit de resultaten komt naar voren dat een vijfde van alle respondenten hier wel eens mee te maken heeft gehad of op dit moment financiële problemen heeft.

Tabel 5. Aantal en percentage respondentent dat al of niet wel eens te maken heeft gehad met financiële problemen, niet of moeilijk rond kan komen of nu financiële problemen heeft

Financiële problemen gehad/op dit moment of moeilijk kunnen rondkomen?	aantal keren genoemd	in % van het totaal
Ja	161	20,2%
Nee	611	76,7%
Dat wil ik niet zeggen	25	3,1%
totaal	797	100,0%

Zowel de respondentent met als zonder financiële problemen of het niet of moeilijk rond kunnen komen, blijken relatief het meest te kiezen voor integraal beleid (zoals werk en scholing) in de armoedebestrijding..

Wel is de voorkeur voor integraal beleid hoger onder respondentent zonder financiële problemen of het niet of moeilijk kunnen rondkomen dan onder degenen die hiermee nu problemen hebben of ooit hebben gehad, respectievelijk 81% en 68%.

Van de laatste groep respondentent vindt 29% dat de gemeente moet kiezen voor inkomensondersteuning terwijl dat onder degenen die nog niet te maken hebben gehad met financiële problemen maar 15% vindt dat de gemeente zich hier op moet richten.

Tabel 6. Gewenste keuze van alle respondentent in de armoedebestrijding naar het al of niet hebben (gehad) van financiële problemen

Keuze van de respondentent voor beleid ten aanzien van armoedebestrijding: -	Heeft uzelf weleens te maken gehad met financiële problemen (u kunt denken aan problematische schulden of aan het niet of heel moeilijk kunnen rondkomen), of heeft u nu misschien financiële problemen?		
	ja	nee	dat wil ik niet zeggen
Inkomensondersteuning	29,2%	15,1%	12,0%
Integraal beleid (zoals werk en scholing)	67,7%	80,7%	64,0%
Geen mening	3,1%	4,3%	24,0%
totaal	100% (n=161)	100% (n=611)	100% (n=25)

Worden de resultaten ook nu weergegeven zonder die van de respondentent die maar één regeling kennen dan blijkt dat bijna één op de vijf van deze respondentent wel eens mee te maken heeft gehad met financiële problemen of op dit moment financiële problemen heeft.

Tabel 7. Aantal en percentage respondent(en) dat meer dan één regeling kent en al of niet wel eens te maken heeft gehad met financiële problemen, niet of moeilijk rond kan komen of nu financiële problemen heeft

Financiële problemen gehad/op dit moment of moeilijk kunnen rondkomen?	aantal keren genoemd	in % van het totaal
Ja	106	19,2%
Nee	436	79,1%
Dat wil ik niet zeggen	9	1,6%
totaal	511	100,0%

Ook hier blijken zowel de respondenten met als zonder financiële problemen relatief het meest kiezen voor integraal beleid (zoals werk en scholing) in de armoedebestrijding.

En ook hier komt naar voren dat de voorkeur voor integraal beleid hoger is onder respondenten zonder financiële problemen dan onder degenen die hiermee nu problemen hebben of ooit hebben gehad, respectievelijk 80% en 68%.

Van de laatste groep respondenten vindt 30% dat de gemeente moet kiezen voor inkomensondersteuning terwijl dat onder degenen die nog niet te maken hebben gehad met financiële problemen maar 16% vindt dat de gemeente zich hier op moet richten. Ook dit resultaat komt overeen met dat van de totale groep respondenten.

Tabel 8. Gewenste keuze van de respondenten in de armoedebestrijding naar het al of niet hebben (gehad) van financiële problemen

- *het betreft hier alleen de antwoorden van de respondenten die meer dan één regeling kennen*

Keuze van de respondenten voor beleid ten aanzien van armoedebestrijding: -	Heeft uzelf weleens te maken gehad met financiële problemen (u kunt denken aan problematische schulden of aan het niet of heel moeilijk kunnen rondkomen), of heeft u nu misschien financiële problemen?		
	ja	nee	dat wil ik niet zeggen
Inkomensondersteuning	30,2%	16,1%	22,2%
Integraal beleid (zoals werk en scholing)	67,9%	80,3%	66,7%
Geen mening	1,9%	3,7%	11,1%
totaal	100% (n=106)	100% (n=436)	100% (n=9)

BIJLAGE 1. VRAGENLIJST ONDERZOEK

1	ARMOEDEBESTRIJDING De gemeente ondersteunt Zoetermeeders met financiële problemen.	<i>Tussenpagina</i>
2	In de eerste plaats met zogenaamde inkomensondersteunende voorzieningen zoals: - kwijtschelding van gemeentelijke belastingen - de ZoetermeerPas (een pas waarmee culturele, sportieve en educatieve activiteiten tegen korting of gratis worden aangeboden) - een collectieve ziektekostenverzekering waaraan de gemeente bijdraagt in de premie - bijzondere bijstand voor bepaalde noodzakelijke kosten die mensen niet zelf kunnen voldoen. In de tweede plaats is er voor mensen met problematische schulden een minnelijk schuldhulpverleningstraject en doet de gemeente aan preventie van schulden (zoals voorlichting en cursussen budgetteren). Tot slot wil de gemeente er via allerlei beleidsterreinen voor zorgen dat Zoetermeeders duurzaam uit de armoede komen of blijven. Door bijvoorbeeld in te zetten op goed onderwijs en mensen te helpen naar werk.	<i>Tussenpagina</i>
3	Met welke van de onderstaande inkomensondersteunende voorzieningen was u bekend? - meer antwoorden mogelijk -	<i>Multi-responsevraag</i>
Minimaal aantal vinkjes: 1		
☐ Kwijtschelding ☐ De ZoetermeerPas ☐ De collectieve ziektekostenverzekering ☐ Bijzonder Bijstand		
4	Als u zou moeten kiezen, waar moet de gemeente zich volgens u op richten als het gaat om armoedebestrijding?	<i>Single-responsevraag</i>
☐ Inkomensondersteuning ☐ Integraal beleid (zoals werk en scholing) ☐ Geen mening		

5

Heeft u zelf weleens te maken gehad met financiële problemen (u kunt denken aan problematische schulden of aan het niet of heel moeilijk kunnen rondkomen), of heeft u nu misschien financiële problemen?

Single-responsevraag

- Ja
- Nee
- Dat wil ik niet zeggen